

Tillerson: 'Chấp nhận rủi ro' để ngăn bất ổn Biển Đông

07/02/2017

Ngoại trưởng Mỹ Rex Tillerson mới đây đã gửi văn bản trả lời tới Thượng nghị sĩ Ben Cardin của bang Maryland dành cho những câu hỏi nêu ra tại phiên điều trần hồi tháng trước liên quan đến quá trình phê chuẩn ông làm ngoại trưởng.

Văn bản này đã xuất hiện trên mạng cách đây ít ngày. Một phát ngôn viên của Ủy ban Đối ngoại Thượng viện hôm 7/2 đã xác nhận với Japan Times đó là văn bản thật.

Trong văn bản, ngoại trưởng Mỹ đã dùng lời lẽ nhẹ nhàng hơn khi nói về vấn đề Biển Đông. Ông Tillerson viết: "Nếu tình huống bất ngờ xảy ra, Hoa Kỳ cùng các đồng minh và đối tác phải có khả năng hạn chế việc Trung Quốc tiếp cận và sử dụng các đảo nhân tạo của họ để tạo ra mối đe dọa đối với Hoa Kỳ hoặc các đồng minh và đối tác của Hoa Kỳ".

Ông cũng tỏ ra cố sức cho một chính sách tích cực hơn của Mỹ đối với vùng biển có tranh chấp cũng như những rủi ro đi kèm có thể tăng lên khi Mỹ có động thái như vậy. Ngoại trưởng Mỹ viết: "Mỹ phải sẵn sàng chấp nhận rủi ro nếu Mỹ muốn ngăn ngừa những hành động làm mất ổn định thêm, và trấn an các đồng minh và đối tác rằng Mỹ sẽ sát cánh với họ trong việc duy trì các luật lệ và chuẩn mực quốc tế".

Ông Tillerson cho biết thêm ông sẽ làm việc với các đối tác liên ngành để xây dựng một phương pháp tiếp cận tổng thể của chính phủ về việc ngăn ngừa Trung Quốc cưỡng chiếm và bồi đắp thêm, cũng như ngăn ngừa các thách thức đối với tự do hàng hải và hàng không ở vùng biển.

Cố vấn tân Tổng thống Mỹ từng dự báo chiến tranh Mỹ-Trung ở Biển Đông

Luật sư Hoàng Việt, thành viên Quỹ Nghiên cứu Biển Đông, bình luận với VOA từ Việt Nam về những phát biểu của ngoại trưởng Mỹ:

"Ngoài việc anh nói mục đích ra, nhưng anh còn có biện pháp cụ thể là cái gì? Cho đến bây giờ, chưa thấy nội các của [ông] Trump đưa ra một biện pháp khả dĩ và thuyết phục. Bây giờ mà để ngăn chặn Trung Quốc tiếp cận cái đó thì phải có một chiến lược dài. Trung Quốc đã cho xây dựng các đảo nhân tạo ở Trường Sa rồi và thậm chí là Hoàng Sa. Vậy thì làm sao để ngăn họ vào? Chiến tranh thì chắc chắn cả Hoa Kỳ và Trung Quốc đều không đại gì phiêu lưu vào đó cả. Tuần tra [của Mỹ] cũng không là việc ngăn Trung Quốc ở trên mấy cái đảo đó được. Và chính vì vậy cho nên là đang chờ xem có biện pháp hữu hiệu nào không?"

Hôm 7/2, hãng tin AFP cho hay Bộ trưởng Quốc phòng Philippines Delfin Lorenzana nói ông tin rằng Trung Quốc sẽ cố xây dựng trên bãi cạn Scarborough chỉ cách đảo Luzon của Philippines 230 km. Bộ trưởng Lorenzana cho rằng một động thái như vậy là không chấp nhận được.

Từ những tín hiệu của các bên tranh chấp ở Biển Đông, nhất là Trung Quốc, Luật sư Việt nói về sự kỳ vọng đối với vai trò của Mỹ:

"Trong thời gian sắp tới, tôi chỉ mong chính quyền của Mỹ, nội các của ông Donald Trump có thể giữ cho tình trạng của Biển Đông không leo thang lại, đó cũng là thành công lắm rồi".

Hồi cuối tuần trước, Bộ trưởng Quốc phòng Hoa Kỳ Jim Mattis khi ở thăm Nhật đã nói nên ưu tiên cho giải pháp ngoại giao ở Biển Đông và hoạt động quân sự chính của Mỹ không tính đến việc đối đầu với hành động quyết đoán của Trung Quốc tại đó. Hôm 6/2, Trung Quốc đã hoan nghênh phát biểu của ông Mattis.